

FÜGGETLEN POLITIKAI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
VIII., Rökk Szilárd-utca 14

TELEFON:
SZERKESZTŐSÉG 10—42.
KIADÓHIVATAL 10—42.

DÉLI UJSÁG

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN

ÁRA 2 FILLÉR

Hirdetéseik milliméter számítás szerint.

A pokolgépes százados amerikai párbaja Zeppelin megérkezett, Blériot szerencsétlenül járt

Zeppelin III. Berlinbe érkezett

Blériot repülője leégett

Pontban félegy órakor érkezett a Zeppelin III. a tempelhofi mezőre. A léghajó többszöri lehajlással hódolt a császár előtt, és azután harangzugas és százezrekre menő néző üdvözlésai közben a tempelhofi mezőről Berlin utcái és házai fölött nagy ívben a Kreuzberg fölé szállt, ahonnan ismét visszatért a tempelhofi mezőre, és itt a császár előtt több evolúciót hajtott végre. Az időjárás pompás.

Tegel, (Lövőtér) aug. 29. Délután 1 óra 40 perckor megjelent a Zeppelin III. birodalmi léghajó a gyakorlótér keleti oldalán, nagy ívben észak felé fordult és ezután a kikötési hely felé igyekezett. Az előlső gondola 1 óra 51 perckor érte a földet és míg a császár Zeppelin grófot üdvözölte, a zenekar a „Deutschland, Deutschland über alles“ kezdetű dalra zendített.

Magyar Távirati Iroda jelenti Tegeltől (1 óra 30 perc). A Zeppelin III. léghajó a pillanatban szerencsésen le szállt.

Berlin, aug. 29. Több mint egy negyedórán át végezte a Zeppelin III. a tempelhofi mező felett 160—200 méter magasságban hatalmas körmozgásait. Amidőn a léghajó előlső részét hatonak hajókötellekkel erősen tartották, a léghajóban lévő kiskisálltak. Vilmos császár üdvözölte Zeppelin grófot, miközben a zenekar a „Deutschland, Deutschland über Alles“ dalt játszotta. Ezután a császár és a császári ház többi tagjai szívélyesen üdvözölték Zeppelin grófot. Reicke polgármester beszédet mondott, amelyben Zeppelin grófot mint a nap hőst és kedvencét ünnepelte. Végül Vilmos császár háromszoros Hoch-ot mondott Zeppeliure. A császár és Zeppelin gróf ezután automobilon a kastélyba mentek.

Betheny, aug. 29. Blériot ma délelőtt feltizenegy órakor, amidőn programmon kívül felszállt, megsebesült, úgy, hogy automobilon kellett a tribünig szállítani. Hírlik, hogy a balesetet a motorok robbanása okozta és hogy a repülőgépet meggyulladt.

Betheny, aug. 29. Blériot könnyebb égési sebet szenvedett balkezén és arcában. Szemei sértetlenek maradtak. — Breguet készülékével a földre zuhant és arcában könnyen megsérült. Készüléke teljesen összetört.

Betheny, aug. 29. Blériot repülője teljesen leégett.

Az orvoskongresszus megkezdése

A XVI. nemzetközi orvos-kongresszust tegnap délelőtt nyitották meg a Vigadó nagytermében. A Belvárosban a délelőtt folyamán csupa jelvényes orvos sürgött-forgott, akik megannyian a kongresszus megnyitására mentek. Az orvosok üdvözlésére megjelent a király képviseletében József királyi herceg, a kormány képviseletében gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter. A kongresszus Müller Kálmán helyett, akit vá-

ratlan rosszullett lepé meg, báró Korányi Frigyes vezette.

Tizenegy óra előtt jelent meg József főherceg, akit Apponyi gróf miniszter üdvözölt a rendezőbizottság élén. A királyi herceg azután a terembe vonult, ahol az összegyűlt nagyszámú hallgatóság lelkes éljenzésbe tört ki. A karzaton elhelyezett daloskör a Hymnuszt énekelte, azután a főherceg hosszabb francia nyelven tartott üdvözlő beszédben köszöntötte a kongresszus tagjait, miután Korányi báró kimentette Müller professzort.

Majd Apponyi gróf, Fülepp főpolgármester és Grósz kongresszusi főtitkár tartottak francia üdvözlő beszédeket, — utóbbi terjedelmes jelentést is, — amelyeket sorra megtapsoltak. Azután a német birodalom képviselője, Uhlhoff tanár, majd az Észak-amerikai Egyesület-Államok képviselője, Fulton, köszöntötték a magyar kormányt, utána Ausztria, Belgium, Bulgária, Chile, Dánia és Franciaország követi üdvözölték. Jöttek aztán sorra az össze államok (egy-két Balkán kivételével) és a legvégül a daloskör elénekelte a Szózatot. Ezután József főherceg elhagyta a termet Apponyi gróf kíséretében. A királyhoz intézett sürgöny felolvasása után a kongresszus tagjai is szíjjelzseledtek.

A kongresszus sok száz tagja délután három órakor a Sándor-téren levő szobrát, Fodor Józsefnek, leplezték le.

A merénylő százados sötét titka

A honvédkerületi fogház 3. számú cellájának ajtaja bezárult és százados ur Junga Sebestyén lerogyott a börtönágyra, amelyben van egy ágy, egy asztal; az asztalon bádorgosajkában ital, amelyet egy közlegény helyezett oda esti feltizenegy órakor, fél órával a százados ideérkezése után.

A börtönörörmester aztán végigőngöngött a folyosón, szemlét tartott magának az őrségre kivezényelt két szurognos honvél közlegénnyel, aztán elment s beállt a csönd, mintha semmi sem történt volna.

Hanem a város megtelt a százados nevével. A „Koronában”, a hosszú nagy asztalnál tiszták beszélnek róla. Éjfél-tájon megjött a hír, hogy a százados felesége öngyilkossági kísérletet követett el kétszer. Előbb halántékon lötte magát, de a revolver golyója ártalmatlanul siklott el, keskeny vérbarázdát szántva; aztán petroleummal öntötte le magát, de cselédsége és hozzátartozói meggátolták, hogy magát meggyújtassa. És mert az események izgatottságot keltettek, nem esoda, ha hiteltre talált az a magyarázat, amelyet egy nyugalmazott honvédfőtiszt adott át közprédának. Kurtán; katonásan. Előadása szerint Junga Sebestyén százados, hogy elkerülje a botrányt, amely családját érintette volna, se kard-, se pisztoly-párbajt nem vívott Mátyássy honvédszázados hadbíróval, hanem vívott amerikai párbajt. A szernce Jungának kedvezett. A határidő rég letelt s Junga — elküldte a pokolgépet.

Ez a kis história, amelyet inkább a fantázia szüleményének tartanak, mint ténynek, azt bizonyítja, hogy Junga százados aljas merénylet elkövetésére képtelennek tartják azok, akik a századosot ismerték. Azt mondják: vakmerő a szélsőségig. Ha megtorolni valója lett volna: nem cslekszik orvul, ha csak — s már ez is hiteltre talál — Junga százados nem tartozik immár ama számandó szerencsétlenek közé, akiknek elméje meghibbant.

Az eset iránt Jekelfalussy honvédelmi miniszter is annyira érdeklik, hogy miniszteriuma egyik főtisztviselőjét küldi ki. A kiküldöttet hétfőre várják ide. A vizsgálatra vonatkozó iratok Budapestről már megérkeztek. Kassáról ma érkeznek meg, miután a hadbíró újabb kihallgatták.

A vallomások azonban magára a pokolgép küldésének okára nem vetnek világosságot.

A csepeli katasztrófa

Megint egy újabb halott

A csepeli tölténygyári robbanás áldozatainak száma az éjjel újra megszaporodott egygyel. Tóth József 12 éves fia halt meg a Rókus-kórházban hosszú és kínos szenvedés után. A halottak száma most már tizenkettő. A szerencsétlenség áldozatai közül már csak hárman vannak életben. Mind a hárman a Szent István-kórházban fekszenek. Állapotuk mind máig válságos, úgy, hogy életben maradásukhoz alig van remény. A halottak boncolását vasárnap reggel kezdte meg a törvényszéki orvostani intézetben dr. Gyulay tanársegéd. A boncolást hétfőn folytatják. A vizsgálóbíró az áldozatok eltemetéséről még nem intézkedett. Valószínű, hogy hétfőn délután temetik el az eddig felboncoltokat a csepeli temető halottasházából. Itt említjük meg, hogy a keresztény-szocialista párt vezetősége vasárnap délelőtt Csepelen bejelentették a tölténygyár munkásainak, hogy a szerencsétlenség áldozatainak hozzátartozói részére országos gyűjtést indítanak. A tölténygyári munkások vezetői rövid tanácskozás után a bejelentést nem vették tudomásul s a feiajánlközást nem fogadták el, mert a keresztény-szocialista-párt a gyár munkásainak tavalyi bérmozgalmát meghiusították.

Legujabb

— Életunt külföldi színész. A hidegkúti csendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy a mariaremetai erdőben egy uriasan öltözött, hszonnyolc, setleg harmincéves férfi holttestére találtak. A holttest mellett a budapesti „Fehér ló”-szálló bejelentőlapja feküdt. Ebből a rendőrség megállapította, hogy az öngyilkos Ajána Péter németországi színészszel azonos, aki öt nap előtt érkezett Berlinből Budapestre. Irást, amelyből végzetes tettének okára következtetni lehetne, nem találtak nála. A holttestet a rendőrség a törvényszéki orvostani intézetbe vitette.

— A szegedi naggyűlés. A szegedi katolikus naggyűlés sok beszéddel, beszéddel, körmenetekkel zavartalanul folyt le. Amitől tartottak: verekedés egyáltalán nem volt.

Sport

Fehr Armand bookmakernél (VI., Teréz-körut 1/c.) kedvező feltételekkel lehet fogadni.

BUDAPESTI LÓVERSENYEK

Fehr Armand bookmakernél (VI., Teréz-körut 1/c.) kedvező feltételekkel lehet fogadni.

Eladóverseny. 2000 kor. 1600 m. 1. Fogal. (Lukácsi). 2. Alabárd (Schinka). Nyakn. 10:12.

II. Farkasvölgyi-díj. 3000 K. 1800 m. 1. Daffodil (Janek). 2. Mortimer (Juhász). 3. Tulipán (Krouzil). Futottak még: Denise, Dorian Gray, Tengelice, Duhaj. Röv. fejh. — nyakn. 10:22, 20:28, 48, 43.

III. Budai-díj. 6000 K. 1600 m. 1. Hírök II. (Janek). 2. Gracieuse (Hewitt). 3. Árvaleány (Vivian). Futottak még: Fabelhaft, Bácsi, Grammaire. 5 h. 1¼ h. 10:32, 20:41, 34.

IV. Kétévesek nagy handicapja. 10.000 K. 1100 m. 1. Osman (Smuthny). 2. Ikkal (Hewitt). 3. Bongre (Vivian). Futottak még: Coupefile, Mákvirág II., Most vagy soha, Bobálka, Boule de Neige, Carafa, Mindig Gyöngy, Egerton, Edison, Kummer kerl, Poppy, Galloway, Whisky, Vielleicht, Hajmáskér. 3 h. — 1h. 10:32, 20:240, 115, 75.

V. II. oszt. eladóverseny. 4000 K. 1000 m. 1. Fecske (Pretzner). 2. Tok (Gulyás). 3. Kisasszonykácska (Janek F.). Futottak még: Rebus, Isis, Soudan. Öt-negyed h. — Öt-negyed h. 10:18, 20:25, 39.

VI. Welter handicap. 3000 K. 1600 m. 1. Rengeteg (Hollinger). 2. Bengali (Hewitt). 3. Sapristi (Aylin). Futottak még: Deux Armaires, Florisdorf, Sawoy, Sétékapu, Orgazda, Tante Agnes. 2 h. — 1¼ h. 10:143, 20:57, 41, 34.

VII. Eladók handicapja. 2000 K. 2500 m. 1. Margit. 2. Good Bye. 3. Bajtárs. Futottak még: Nikita, Rienzi, Campanille, Fixenstern. Könyy. 2 h. — 4 h.

TESTEDZÉS

Budapesti T. C.—M. A. C. 3:1. A millenárius pályán megjelent kevés számú közönség nagy lekesedéssel fogadta a piros-fehérek első győzelmét. Félidő: 1:0. A B. T. C. első gólját Simon rugta 11-esből, míg a másikat Kézsmárky. A M. A. C. gólját Duda II. rugta. Kétüő bíró volt Horváth János (U. S. E.).

F. T. C.—U. T. E. 5:0. Bajnokcsapatunk formája után folytatja tavaszi diadalutját. Az U. T. E. jó képességű csapta nagyarányu verességet szenvedett, igaz ugyan, hogy az F. T. C. új összeállítású csatársora csak a 2. félidő felé tudott eredményt elérni. U. T. E. védelme kitűnően működött. A mérkőzés tiszta jövedelme a néhai Ladányi Dezső nevére alapítandó serleg költségeire fog szolgálni. Bíró Fehéry Ákos (Lőszergyári A. C.) volt.

Wird bei Ihnen so streng kontrolliert?

Az orvoskongresszus egyik porosz tagjával baktattunk át társaskocsin Budáról a városligetbe. Azt mondta, gyalogszerrel jött át Budára s fizetett négy fillér vámot. De azt is mondta, hogy ha Pórosországban vámot menének szedni hidakon, először a hidakat szednék szét, aztán a kormányt, a mely hidvámot szedte. Ez volt az első éppen nem kellemes impressziója az öreg porosznak. Aztán következett a társaskocsi. Amely lassan azért jár, hogy az ellenőrök valahogy le ne maradjanak róla. Mert ahol a tömegszállító alkotás fordulóhoz ér, ott bizonyosan felugrik az al, a közép vagy a föellenőr s egyet tőp azon a papírdarabon, amelyet jegyeknek neveznek. Az első ellenőrzést még csak tűrte valahogy az idegen, a másodiknál már így szólott hozzám: „Wird bei Ihnen so streng kontrolliert.“ A harmadik ellenőrzésnél pedig már olyanokat emlegetett, akiket mi is szentjeinknek tisztelünk s nagy elkeseredésében a jegyet eldobta.

Azt mondta, hogy így járt el a vilamos vasutakon is. Az *unsteigol*, a melyet kért, nem jó helyen iukasztotta át a kalauz. Váltakoztak vele másik jegyet, de amikor az új jeggyel átszállott, nehogy kellemetlensége legyen, új jegyet váltott megint. Azt mondta, hogy az ellenőr urak nem veszik figyelembe az idegent, akik pedig más országokban különös módon tisztelnek, kivált ha orvoskongresszisták.

Hát ezek az apró dolgok súlyosabb jelentőségűek a román orvosok memorandumánál. A rogásnál erősebb, bosszantó az orrukra telepedett légy s a porosz érzékenyebb mint az angol, aki, kiszállván a földalatti vilamosból, örömmel látta, hogy mint nyújtja kezét valamennyi utas az ajtó előtt álló kalauznak.

Milyen demokrata ország ez, mondotta az angol, minden kiszálló utas kezét og a vilamos kalauzzal.

György herceg házassága

Belgrád, aug. 28.

A partie készen volt. Kész a szülők beleegyezése, és kész Péter király hozzájárulása. György herceg megkérte egy belgrádi durgazdag bankár leányának a kezét, aki gazdagsága mellett feltűnő szépség s nagy hajlandósága volt, hogy hercegnő váljék belőle. Péter király nagy demokrata s bár jobban szerette volna, ha fia az orosz nagyhercegek szapora családjából választ hitvestársat, a házasságot nem ellenzte azon a nagy okon, hogy családalapítónak válván a fia, komoly ember váljék belőle.

És mégis, bár néhány nap volt az eljegyzés publikálásától, a partie szétment s György herceg megint ráadta uagát a politikára.

Megszínt volna tehát az ügy érdekessége, ha a belgrádi körök nem foglalkoznának sokat, sőt nagyon sokat azzal a személyvel, aki a partiet szétbontotta. És meg kell adni, hogy ez a személy rendkívül érdekes személy. Senki más, mint Natália, néhai Milán király özvegye, a meggyilkolt Sándor király édesanyja s az érdekelt belgrádi bankárnak régtől protektora. A fenség, amikor a bankár leveléből leánya eljegyzéséről értesült, hosszú, nagyon hosszú választ küldött. A levél tartalma ma még titok. Csak a belgrádiak tudják, hogy ennek a levélnek a megérkezése után hozták tudomására György hercegnek, hogy a bankárkisasszony még nem megy nőül. Előbb Franciaországba megy, egy nevelőintézetbe.

De szabadíts meg...

Eddig a politikai miatyánknak csak azt az egy sorát hallottuk: „de szabadíts meg...“. Az egyik szerint a bankosoktól; a bankosok szerint a 67-esektől. Am bankosok, ellenbankosok a miatyánknak többi részét: az elejét, a végét lenyelték és csak a sejtésünk sugja, hogy az egyik a kormánytól kíván szabadulni, hogy helyére ő üljön be gonosznak, vagy az ostromló gonoszoktól kíván szabadulni, hogy helyében megmaradjon gonosznak.

Közben, mert vésznek és viharoknak is kell lennie, ami megbízsergesse a nemzet szunyadó idegeit, föltámasztják Lukács Lászlót, aztán Kristóffy József és végezetül, ha más nem akad, Rudnay Bélát is.

Pedig — jó értesülésünk van róla — a politika magyar részét a felség pihenteti. A felség nélkül, már lojális természetünkkel fogva, nincs aktív politika Magyarországon. Csak amolyan pislogás van; hasonlatos a miekölci kocsonyához. Senki a radikális ösztinteséghez nem folyamodott s a nemzetnek vagy a nemzet kíváncsiskodó részének ily irányu kérdéseire sehonnán nem érkezik válasz.

A jövő előkészítésével egyetfen párt foglalkozik csupán. A néppárt. Teljes bizalommal eltelve nagynevű vezére iránt, akit Zichy Nándor gróf úrnéven Apponyi Albert grófban tisztelnek, tör előre legényegyesületekben, katolikus kongresszusokban, fogyasztási szövetkezetekben, amelyekben szesz is mérnek. Vasárnap is mérnek. Istentisztelet előtt, ha kell, istentisztelet után. És mert a néppárt az, amely a politikát öntudatosan a maga számára előkészíti: fog felharsanni Kassán a szót a szabadelvűek tömörülésére. *A szót nagy meglepetés lesz.* Kiváltképen meg lesz leppe általa a kibontakozás bankmentes fővezére: Apponyi Albert gróf.

Bűnös pesti nők

— Székely és Tábori könyve. —

Hogy a kialakuló Budapestet megismerjük, legjobb, ha a bűnös Budapest iránt érdeklődünk. Annyi bűncselekmény, vagyon és élet ellen elkövetett gonoszság, mint itt Pesten, ami a lakosság arányához képest, talán egy városban a világon nincs. Két pompás megfigyelője s szomorú viszonyoknak: Székely Vladimír, a rendőr és Tábori Kornél, a riporter, most egy könyvet adtak ki ezzel a címmel: „Bűnös nők“. Gyűjteménye az utolsó években szerzett ama rendőri tapasztalatoknak, a melyek a nőre vonatkoznak.

Mutatványképen adjuk a „Házitolvajok“ című fejezetet:

A pesti cseléd.

Hogy a pesti cseléd rossz, azt nemcsak a tulságosan pedáns nagyságuk panaszojják, hanem elég riasztó színben dokumentálja a kerületi kapitányságok tömörked kihágási eljárása, a rendőrségi fogház és tolncház, továbbá az erkölcsrendészeti ügyosztály — a cseléd gyakori végállomása is.

A régi patriarkális állapot, amikor a cseléd családtag, kenyéradója örömeinek és bujának hű megosztója volt, ma furcsa anakronizmus.

A Boreca vagy a Zsuzsi bizalmasa az a kötes existencia, akit „cupringer“ néven ismerünk. Annak a tanácsára hallgat.

A cupringer pedig a „nagy forgalom, nagy haszon“ barátja s alattomosan szerzi és szinte preparálja az ő jó üzletanyagát: a rossz cselédet, akit a hasznavehetetlensége, vagy nyugtalan vére ugyszólván predesztinál a folytonos helyszere. A cupringer kezében a messziről ide került és engedelmessé természetű falusi liba gyorsan átváltozik pesti cseléddé, aki sokat kér, keveset dolgozik s a gazdáját gyűlölni való ellenségnek tartja.

A háttérben pedig ott van a kvártélyos asszony. Ha valamelyik falusi leány még sem tudott volna beheromlani abba a világba, mely annyi gaz elemességgel les reá, bizonyára átförmálja a kvártélyos asszony, aki nem

boldogulhat a jó, mirtkás, lüszeges cselédleányokkal. Az ő érdeke rokon a helyeszerzővel. Kuncsaftja — nincs illőbb magyar szó — a csavargó cselédleány, aki nála vonul meg a facérság többé nem kellemetlen idején. Ott ismerkednek meg a leányok azzal az étellel, amely az aranyzabadságot kedveli, már szórakozást is hajhász s amelynek a munka zokovvett kényszerűség.

A szűk, piszkos szobákban összekerül a cseléd tapasztalt kollégákkal. A meghitt teaestéken, vagy délutáni cseléd-zsurokon összekerül néhány ifjával is, akik szivesen megismertetik a lebusjos tánchelyiségekkel, a városligeti látványos naplopással. A többi aztán elképzelhető.

Éz a társaság produkálja a tolvaj cselédleányokat.

Amikor a cseléd először a gazda holmija után nyul, már nem az első lépést tette a romlás felé. Már egy processzus folytatása ez és okozata a visszás állapottak, amely először a leány erkölcsét támadja meg, majd tisztességtudását rontja, hogy azután a becsületét is eleméssze s végül a börtönbe taszítsa.

A romlás útja.

Nézzük egy ilyen leánynak a pályafutását, aki mint jórávaló teremtes utazott el hazuból.

Alig szállt le a vonatról, míg nézett szét a nyüzsgő emberáradatban, már ott terem előtte egy kopótt fiatalember.

— Szolgálni jön, lelkem, ugy-e? — szólítja meg.

— Igen, kérem alássan!

— Jó, hogy találkoztam velem! Majd szerzek én magának kifünő helyet.

S azzal se szó, se beszéd, beruszkolja valamelyik helyeszerző irodába.

— Ha valahová viszem, mondja, hogy mindent tud, hogy mindenhez ért. Aztán mennyit is kérne?

— Hát ugy tiz koronát.

— No azzal ugyan ne álljon elő. Bátoran kérhet huszat is.

Az első helyen mindjárt megtetszik a jóképű leány s felfogadják. De csakhamar kiderül, hogy vidéki liba, semmihez sem ért s hiába a jóakarát, nem maradhat.

A cupringer ezt előre tudja. Talál is módot, hogy alkalmas pillanatban találkozzék a leánynyal.

— No majd keresek én magának más helyet! — vigasztalja. — Addig is menjen kvártélyba. Van egy ismerős asszonyom, akinél olcsón eltakhat és ehetik is.

A kvártélyon a leány először is megtanulja a többi lakótól, hogy Pesten a gazdák mind valóságos vérszopók, a nagyságuk kiálthatatlanok és szekáutak, akik a szegény cselédleány bőrét is lehúzzák. Megismeri azután a ringlispil titkos gyönyöreit, a városligeti látványosságokat. Akad lovagias szeladon is valami facér lakatoslegény személyében, aki szivesen elkalauszolja.

A leány azután megint „helybe áll“. De már másképp nézi a világot s már sulyt tesz holmi obligát kimenőkre is. Majd szerényen kijelenti, hogy egy unokabátyja szokott néha ellátogatni hozzá. Tanul is egyetmást a mindenemesterségből, de csak immel-ámmal. Rátart s egy-egy megszólásra hamar odaveti:

— Ha nem tetszik, fizennégy nap mulva mehetek. Nem vagyok a nagyságával összenőve.

Ismét a kvártélyos asszonyhoz jut. Most már — míg pénze tart — nem is siet új helyre. A kvártélyos asszony szivesen hitelez. Egygyel több időközönként visszatérő lakó!

A cseléd aztán már nemcsak délután szórakozik. Van itt is elég fokozat. Meghívják táncestélyre a kvártélyosur gavallér-látogatói. Legszivesebben a hirdett Kis Vigadóba, amely a Nagyfuvaros-utca 4. száma alatt van. A régi Buzalkának ez a modern, nagyobb, de veszedelmesebb utódja zülleszt el a legtöbb cselédet. Reggeli hat óráig folyik ott a tánc, az ivás. Fizetni csak ritkán szoktak ott a férfiak. Razzia közben sok cseléd vallotta be, hogy elszőkik hazulról, megvárja, míg a nagyságúak elalszanak, aztán felkapja a cifra vigandót és szalad a táncterembe. Reggel értelmetlenül nézi

a háziasszony Marínak a gyűrött arcát, a nagy, barna karikát szemé alatt s nem is sejtji, mért olyan fáradt a szobalány, mért olyan lusta a szakácsnő.

Igy fejlődik a rossz cseléd — s ezen az uton kezdődik a tolvajcseléd pályafutása. A sűrű helyeszerék, a mindinkább állandósuló csavargóélet lassankint kivétköztetik a cselédet falusi művöltából.

A legtöbb leánynál a szerelem az a lépeső, amelyen át a börtönbe jut. A legalsóbb néposztályok körében nem mindennapos tulajdonság a férfi-gavalléria. Hogy viragozzék a szerelem, a nőnek van szüksége a telt bugyellárisra. Ő fizeti és jutalmazza vasárnaponként sörrel, szivarral a szíveválasztottjának hűségét. Néha pedig nem jut a keresetből s a kvártélyos asszony is sokat talál elvonni. Végre is a gazda egy reggel megdézsmálva találja a pénzes tárcáját. Eltűnik ez, vagy az a holmi. Tettes: a szerelmes cseléd.

Sokkal súlyosabb az eset, amikor a leányt rossz ómenje összehozza valami züllött emberrel, aki formális tolvajt farag belőle.

Nem ritkán a kvártélyos asszony is juttassa a Mefisztó szerepét.

— Nézze, lelkem, ne legyen olyan ostoba; van az uraknak bőven mindenedből. Ha néha elhozhat egy kicsiséget, jó lesz az magának is, másnak is. Ott észre se veszik és ha rátalálnak, hát letagadják. Elveszett. Maga ugy is jóeskan tartozik nekem, majd betudjuk abba. Hiszen más is így csinálja.

És csak először esik nehezére a lopás. A tolvajmesterségnek bizonyos szuggesztíója van. Az első siker magával ragadja a tévelygőt s az alkalmi tolvaj lassankint professzionátus bűnössé fejlődik.

Divatos férföltönyt, vagy felöltőt készítek mérték után 25 koronáért a legjobb szövetekből finom kivitelben Lichtman Sándor szabómester Budapest, Rottenbiller-utca 4/A sz. Vidékre minták bérmentve.

Csilárok, vas- és rézbutor, világítási berendezések, iparművészeti cikkek :: DITTRICH és KOMLÓS okl. mérnökök Budapest, V., Nádor-utca 2. sz.

— Dr. Wettenstein Tüdöbeteget-Szanatórium Részevnyárság. A dr. Wettenstein Tüdöbeteget-Szanatórium Részevnyárság egy millió korona alaptőkével alakult meg, élnöke Wettenstein József dr. orvos, ügyvezető alelnöke Schwarz Ernő dr. ügyvéd lett. A részevnyárság a kedvező fekvésű margittligeti sanatóriumot vette meg, amelyet tüdővészések sanatóriumává fog átalakítani. Ezenkívül a fővárosban, Rákóczi-ut 18. sz. alatt nagyméretű ambulatóriumot létesített, mely már augusztus 5-én megnyitott, még pedig d. e. 9—11-ig és d. u. 2—4-ig történő rendeléssel. Ugy a sanatórium, mint az ambulatórium igazgató-főorvosi teendőit Wettenstein József dr. orvos u fogja ellátni, aki mindkét helyen az ő sajátos és gyakorlatilag kitünően bevált gyógymódját fogja alkalmazni. Wettenstein József dr. tudvalevőleg a „Comain“ elnevezésű tüdővészellenes szer feltalálója, aki ezen szerével köztudomásúlag már eddig is több száz tüdővészest mentette meg az életét. Az intézet sanatóriuma folyó évi szeptember hó 1-én nyílik meg. Rákóczi-ut 18. szám alatt lehet jelentkezni, ahol egyttal prospektusok is állanak a közönség rendelkezésére. A dr. Wettenstein-sanatórium rt. tüdőbeteget ambulatóriuma e hó 5-én nyílt meg Rákóczi-ut 18. szám alatt, ahol d. e. 9—11-ig és d. u. 2—4-ig folynak a rendelések dr. Wettenstein József igazgató-főorvos vezetése alatt. Az ambulatórium mellett levő központi iroda elfogad előjegyzéseket a sanatórium számára is.

Lóversenypályázat.

A Déli Újság újabb 50 koronás pályázatot ír ki. A St.-Leger befutását kell eltalálni. A pályázati feltételek a következők: Pályázni csak a Déli Újság szelvényével lehet. Ha többen nyertek meg az 50 koronás pályadíjat, úgy a pénzt a legelső beküldő kapja. Pályázni szeptember 25-ig lehet.

Pályázati szelvény.

A St.-Leger befutása:

1.
2.
3.

Név:
Lakás:
Kelt:

A St.-Leger állvamaradottjai:

Hasznos	Smelling Salt
Mulass	Feszés
Szomszéd	Tőf
Bellerophon	Daffodil
Bellerophon	Fellah
Herr Göd	Harlekin
Sapristi	Syndikus
Vampyr	Academie
Da Lump	Ezer-Vista
Stixenstein	Eszemadta
Hádnagy	Dorian Gray
Bácsi	Aveline
Pápueshő	Mortimer
Kahlenberg	Benzi
Arnfried	Duhaj
Lapis Lazuli	Morpheus
Marabou	Ardeante
Stossvogel	

Szétszedett vagyon

Ami ebül szerezett, ebül veszett.

Semmi szüksége ennek a hirdetésnek, hogy neveket említsünk benne. Nevek emlegetése nélkül is rá fog ismerni mindenki, aki nem felejt gyorsan s bizonyosan sokan nem felejtették azt az esetet, amelynek hősnője egy szatmári idősebb úri asszony. Ez az úri asszony meleg barátságot tartott egy szatmári öreg legénynek, aki innen-onnan nyolevan esztendő s aki két takarékpénztári könyvvel pecsételte meg az úri asszony barátságát. Hozzávetőleg százezer koronát tett ki a takarékpénztári könyvek értéke, s a pénz jó helyen volt. Az első szatmári takarékpénztárnál kamatozott.

A nagy ajándék híre hamarosan eljutott az ajándékozó oldalági rokonaihoz, akik a takarékpénztári könyvekre zárlatot kértek s rábírták a szatmári aggasztánt, hogy barátnője ellen sikasztásért tegyen feljelentést.

A bűnügyet megindították. Három tanu vallomása szölt az özvegy javára, akik hit alatt tanuskodtak, hogy a takarékpénztári könyveket a barátnő ajándékba kapta s így a pénzről szabadon rendelkezhetett.

Bár a bűnügyi zárlat feloldva még nincs, az özvegy csakugyan szabadon rendelkezett. Mire a végérvényes bírói döntés megszületik, az ajándékpénzből nem maradt egyetlen fillér sem.

Akadtt ugyanis egy jószívű bank, helyesebben egy nagylelkű bankár, aki a takarékpénztári könyvekre kölcsönt adott. Száz koronát néha; ötven koronát többször. Aztán eladta a tulajdon rozoga automobilját drágán az uriaszonynak. Nem készpénzért. Megelégedett váltócskával. S ily módon, hozzáadva a kamatokat, a kamatok kamatait, irásdíjat, beszélgetési díjat a direktor személyével vagy megbízottjával, a kölcsön kiszedett összeg csakhamar, nem hamar, de gyorsvontati sebességgel utolérte a két betéti könyv értékét s ma már az ajándékpénzből nines egyetlen fillér sem. Az úri asszonynak nines. A banknak nyereségszámlája azonban gyarapodott.

Közgazdaság

Hétfőtől — hétfőig

Itt-ott az alföldi nagy térségeken, kivált Szatmár tájékán még zakatol egy-egy cséplőgép, hogy gyarapítsa a termés eredményét, buzában, rozsbán, árpadban. Ami, jóslás szerint, újabb drágulás felé nyomul, aminek híjját majd megérezzük a tél beköszönésekor. Mert drágaság az lesz még akkor is, ha bevonul az önálló bank, hogy tétován nézze, mit is kell neki legelőször támogatnia Magyarországon. Annyi a támogatni való már most is, hogy ahhoz kevés volna öt önálló bank.

Saisonszerű, hogy a támogatásra szorult vállalkozások közül kiemeljük a gyámoltalan fürdőügyet. A fürdőügy nagy ügy volna minálunk. Kifizetődne, hogy, mint a vasutügynek, külön minisztériumot hasitanánk ki a fürdőügy számára. Az idej fürdőbilanc le van zárva s konstatalhatjuk, hogy a mérleg rendkívül kedvező a külföldi fürdők kontóján és épp oly nyomoruságos a honi fürdőkre nézve.

A fürdő vállalkozó: a kinestár szinte vonaglik a kéjben. Egyetlen fürdő vagy gyógytelepe nem tudja megszerezni a mindennapra valót, nem hogy fölöslege maradna jövő befektetésre. Pedig a kinestár az valaki. Szava van ahhoz, hogy jó vasuti menetrenddel, elsőrendű közlekedési alkalmatossággal kedvezkedjék látogatóinak közkölségen, szemben a magántulajdon fürdőkkel, akikről madarakhoz hasonlóan a mindenható gondoskodik.

A fürdőügy nyomoruságának legfőbb disze a szolgabíró-fürdőbiztos. Mikor szüntetik meg ezt a képtelenségig lehetetlen állást?

Hogy a közgazdasági élet mennyire csöndes, mennyire zajtalan s hogy ha a városi villamos nem zörög — majdnem élettelen — annak bizonyosága az, hogy min derül a tőzsde. Hát nagyon derült azon, hogy Neumann Béla, az alkuszbank direktora síofokon járván, fönött szalmakalap helyett cylinderben lépett a Balaton vizébe s így fürdött addig, amíg ki nem derült, hogy a fürdőzők hangos nevetésének ő a tárgya. Ez a tőzsdén ennek a létnek a legnagyobb eseménye.

Hogy dicsékszik a bukaresti „Secolul” című újság! Azt írja, hogy Romániából kétmillió métermázsza búzát szállítottak Magyarországra s vásárol-

ták métermázsáját 30 frankjával, a miben benne van a vám is. A gyűlölködő magyarok — írja — most valamennyien román búzából sültött kenyert esznek s bár agráriusok azt hirdetik, hogy a román buza rosszabb a magyar föld termésénél, mégis, úgy látszik, hogy a román kenyér izlik nekik. Az agráriusok Magyarországon kudarcot vallottak. Magtáraikba gyűjthetik búzájukat, ott tarthatják, mert Románia, ha éppen kell, ellátja búzával ellenségét: Magyarországot.

Felelős szerkesztő:
Dr. ACZEL SÁNDOR.
Helyettes szerkesztő:
Dr. VÉCSEY MARCEL.

NAGY SAROKÜZLET. Népszínház-utca 47. számú új, modern házban egy szép nagy saroküzlet, kisebb üzlethelyiségekkel és egy nagy, szép műteremmel 1909. augusztus 1-ére kiadók. Felvilágosítás a házfelügyelőnél.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE igazgató. VI., Nagymező-n. 17.
Az augusztusi műsor szenzációs sikert aratott!

16 attrakció

Az előadás kezdete 8 órakor.
Jegyelővétel 10—1-ig és 3—6 óráig a nappali pénztárnál.
A téli kertben reggeli 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenye.

ROYAL ORFEUM

Erzsébet-körút 31. • Telefon 110-22.

Budapest szenzációja a

„Royal Orfeum”

új műsora!

A nézőtér hívós! A hangulat forró!

Kezdete 8 órakor.

A téli kertben — éjszaka 12 órakor — 16 tánc attrakció. ROYAL-CABARET

BODOKI MATILD

A LEGTISZTÁBB ÉS LEGÉRTÉKESEBB LUGOS ALKALIKUS SAVANYUVIZ TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK.

FÖLERAKAT:

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R.T. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

RÉPÁTI VIZ

AZ ÉGVÉNYES ÁSVÁNYVIZEK GYÖNGYE HURUTOS BANTALMAK ELLEN. TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK.

FÖLERAKAT:

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R.T. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

BORSZÉKI FÖKÜT

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA KIVÁLÓAN KÖSZVÉNY ELLEN. BOLDIZSAR-KÜT IDÜLT GYOMORBAJOK ELLEN. KOSSUTH-KÜT VÉRSEGENYSÉG ELLEN. TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK.

FÖLERAKAT:

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R.T. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

ELÖPATAKIE FORRÁS

KIVÁLÓ VASAS SAVANYUVIZ GYOMORBAJOK ÉS SÁRGASÁG ELLEN. TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK.

FÖLERAKAT:

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R.T. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

KÁSZONI FÖKÜT (SALUTARIS)

JÓD ÉS LITHIUM TARTALMÚ KIVÁLÓ GYÖGYVIZ TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK.

FÖLERAKAT:

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R.T. BATHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

A Brázay Menthol-szesz

mint legkellemesebb bedörzsölő szer, legjobban megvéd az izzadás és a bágyadtság ellenében. Egy üveg ára 40 fillér! Üdit Húsit

„Szóló antinikotin” Szivarkahüvely

A jelenkor legjobb, az egészségre ártalmatlan és a legolcsóbb szivarkahüvely. Saját pénzének és egészségének ellensége, ha ezen hüvelyek helyett cifra és jó hangzású, de az egészségre ártalmas, silány hüvelyt fogyaszt. Csak a tények bizonyítanak. — Kérjen ajánlatot és eredeti mintát kap. 100 darab 13 kr., 1000 darab 1.15 frt.

Szántó Arnold, hüvely nagy lerakata, Budapest, VII., Király-utca 55. E.

Ajándékok!
ezüsből 2, aranyból 6, ékkövesek 30, ébresztőórák 4, zsebórák 6, ingaórák 14 koronától feljebb csakis jobb kivitelben beszerezhetők

Gáti és Szabó ékszerész és órásknál
Bécsi-utca 9., az Erzsébet-tér mellett. Nagyobb ezüst tárgyak és ékszerek gyári áron alul. Eltörtött órák és ékszerek igen kis költséggel helyrehozhatók, vagy becserejtetnek. Tessék címünket tárcájába tenni, alkalomadtán hasznát veheti. Telefon 7-66

Felfordította a világot

az a síker, a melyet a különböző gyógyfűvek nedveinek „Cladonia Rangiferina” kímálati összeállítására általa létrehozott szepitőszert, a

KRISTALIN

Csodahatása

folytán, az összes világhírű szépségpótló intézetek közt vezető szerepet játszik. Szépségápolókat, ráncokat, szeplőt, már 2-3-ik használat után eltüntet és bársonymává, üdvé, fiatalabbá varázsolja a legnyugatibb arcot is.

Próbátégely 50 fillér.

Kis tegely 1 korona. Üvegdoboz 3 korona

A Kristalin

hatását emeli a Kristalin nővényesség, 1 kor. és a Kristalin nővény-puder 1 kor.

Kapható minden nagyobb gyógyszerárban drogériában és illatszerkereskedésben.

Direkt megrendelések **Olinkievich Sándor** v. R. kir. gyógyszerész, százados, kémikus és katonai akadémiai tanár, Budapest, Baross-u. 91. címzendő

A Budai Szt.-Lukácsfürdő

Nagyszállójában és Thermal-szállóházában lakás teljes ellátással naponként 10 K-tól feljebb. Minden szoba kilátással a Dunára. Kénes iszapfürdők, iszapberagatások

Az új szigorított mérleg-hitelesítés érvényes minden gazdának és kereskedőnek fontos tudni, hogy ez idő szerint a legközelebbi és legmegbízhatóbb mérleggyár az ötven év óta fennálló

Schember C. és Fiai. császári és királyi udvari szállítók, hidmérleggyárosok. Budapest, IV., Váci-körút 59.

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár részv.-társ. Budapest, VI., Váci-ut 45—47.

Készítményei: borszivattyúk, motorok, gőzgépek, kazánok, vasszerkezetek, hidak, fenestraablakok, vasuti- és villamos-vasutikoesik stb.

Kállai motorgyár
Összes hirdetésnek egyedüli pontos levélcíme: **KÁLLAI LAJOS motorgyára, Budapest, VI., Gyár-utca 28.** Mindennemű legjobbnak elismert benzín-motor-és gépjármű-alkatrészek 4, 6, 8, 10 lóerőtől feljebb csak itt kaphatók. Tessék díszárjegyzéket kérni.

PÉNZELOLEGGEL
beraktározunk: butort, zongorát és kereskedelmi árut. Telefon: 119-05
Magyar Kereskedelmi, Szállítási és Beraktározás Bt. Társaság Budapest, VI., Király-utca 78
Telefon 165-26. :: Telefon 165-26.

Teudloff K. és Dittrich T.
gépgyár-részvénytársaság
Budapest, IX. Mihálkovits-utca 18. szám
Különlegességek: Felszerelési tárgyak, gőzkazánok, gépek, ipartelemek és gőzfűtésekhez. Gőzsugar-készülékek, perfectió, pulsmeterek és feszmerőkben.
Városi vízvezetési szerelvények.

A vadászati idény beköszöntével ajánljuk dús választékú és elsőrendű minőségű vadászfegyvereinket, melyek csekély havi részletfizetés mellett beszerezhetők.
Aufrecht és Goldschmied fegyverárúháza
Budapest, Rákóczi-ut 30.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Telefon 55-49. Telefon 55-49
Műszaki iroda és gyár
Fried Zsigmond
központi fűtés, szellőztetések, légszesz, vízvezeték, csatornázás berendezése és műépítészeti bádogos
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 76. sz.

Pálfy Testvérek
vasöntő, motor és gépgyára
Szeged.
Ajánljuk legújabb, teljesen magyar gyarmányu „Frischmann” rendszerű nyersolajmotorjainkat, melyek az eddigieket minden tekintetben felülmulják. Jelenleg kész és építés alatt raktáron 3, 5, 6, 12, 15, 30 HP nagyságban vannak. Gyártunk legújabb kenderöntő, valamint kender- és lentiloló gépeket s mindennemű kendergyári berendezéseket. Ajánljuk továbbá teljesen li-kacsmentes vas- és kéregöntvényeinket felelősség mellett.

Építkezési szerszám gépek
használt és új állapotban vastartányok, kazánlemezek, csövek, gázkályhák
PICK L. és Tsa
Budapest, V., Nádor-utca 53.
TELEFON 81-67.

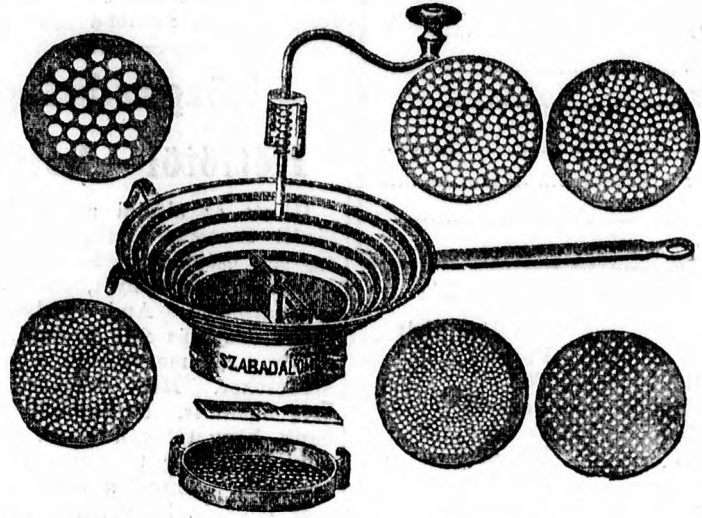
PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 38.

Szabadalmazott

Mindent áttörő
(paszirozó készülék)

Ára: **4** kor. 50

Erős emozott lemezéből, 6 különféle micseréinető lappal. Ezen készülékkel mindennemű zöld főzelekek, paradicsom, hüvelyes vetemények, burgonya, levek, mártások, gyümölcszések stb. egyszerű kezelés mellett a legrövidebb idő alatt kiváló minoman áttörhetők. Egy készlet ára 4 korona 50 fillér. Főző és használati utasítással.

Képes nagy árjegyzék az összes létező árucikkekről ingyen és bérmentve.

VSZTOJKAI

A LEGKIVÁLÓBB LUGOS SÓS SAVANYÚVIZ GÉGE ÉS TUDÓHURUT ELLEN CUKORBETEGSÉGEKNÉL SPECIFICUM

TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK. FÖLERAKAT: MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R.T. BÁTHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

BORHEGYI BORVIZ

SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES GYÓGYÁSVÁNYVIZ. LITHIUMTARTALMÚ. HUGYHAJTÓ.

TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK. FÖLERAKAT: MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R.T. BÁTHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

BAROSS-FORRÁS

KITÜNŐ LITHIUMOS VASAS SAVANYÚVIZ VESEBAJOK ELLEN

TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK. FÖLERAKAT: MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R.T. BÁTHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

HORGÁSZ

ALKALI SÓS SAVANYÚVIZ GYOMORÉGS ELLEN KIVÁLÓAN ÉTVÁGYGERJESZTŐ

TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK. FÖLERAKAT: MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R.T. BÁTHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.

FELSŐ-RÁKOSI MÁRIA

FÖLDES-VASAS KIVÁLÓ GYÓGYVIZ LÉGCSÖHURUT ELLEN

TIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK. FÖLERAKAT: MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI R.T. BÁTHORY-U. 5. TELEFON: 162-84.